

ครูกับการสอนออนไลน์ : ‘เพราะการเรียนออนไลน์เป็นเรื่องยาก’เหมาะกับผู้ไหนคะ?คุณครู

พิชชา เกิดแก่นแก้ว

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ สีสลม

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (Covid-19) ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาหลายแห่งในปัจจุบัน ทำให้ต้องมีการวางแผน และจัดเตรียมความพร้อมในเรื่องของรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน การเรียนออนไลน์จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ เกิดสติปัญญา เกิดทักษะการใช้ชีวิตที่เหมาะสม พร้อมรับมือกับการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด 19 ประกอบกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์สามารถตอบสนองในเรื่องของมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ลดช่องทางการแพร่เชื้อ และที่สำคัญที่ตรงจุดที่เค้าบอกกันว่าเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษายังให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน เรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา และสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นแนวคิดที่ดีแต่จะเหมาะกับนักเรียนทุกคนของเราหรือไม่จะมีนักเรียนคนใดถูกตัดโอกาสที่จะได้เรียนหรือไม่ แต่ในความเป็นจริงอาจให้เกิดเหตุการณ์นั้นได้ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ถึงต่อการเรียนอย่างเหมาะสม และการจัดบทเรียนให้เหมาะสมในแต่ละวิชา ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาออนไลน์การเว้นระยะห่างทางสังคมจึงถูกนำมาใช้ การป้องกันตนเอง ป้องกันผู้อื่นโดยการสวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือสม่ำเสมอ งดการสัมผัสระหว่างกัน งดการอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะเหตุการณ์นี้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือการจัดการเรียนการสอนแบบปกติในห้องเรียนจึงไม่สามารถตอบโจทย์ได้อีกต่อไป นักเรียนไม่สามารถมาโรงเรียนได้ตามปกติ เพื่อลดโอกาสเสี่ยงในการระบาดของโรคการเรียนรู้อยู่ในโรงเรียนจึงมีนโยบายให้ครูทำงานที่บ้าน นักเรียนเรียนที่บ้าน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนต้องเปลี่ยนเป็นรูปแบบออนไลน์ร้อยเปอร์เซ็นต์ครูจำเป็นต้องปรับการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนยังดำเนินต่อไป การสอนออนไลน์จึงเป็นตัวช่วยในการเรียนสิ่งที่ตามมาคือนักเรียนจะเรียนอย่างไรเนื้อหาแต่ละเรื่องการวัดประเมินผลจะเป็นอย่างไรโรงเรียนต้องการวางแผนครูต้องเตรียมการและที่สำคัญผู้ปกครองที่ต้องดูแลนักเรียนที่อยู่ที่บ้าน

“การเรียนออนไลน์ปกติแล้วเป็นเรื่องยาก ลองนึกภาพเวลาเรียนในห้องเด็กคือผู้รับสาร ส่วนคุณครูเป็นทั้งผู้สื่อสารและคอยดึงสติเด็กให้กลับมาสนใจกับการสอนตรงหน้า” การศึกษาของไทย ณ ตอนนี้อยู่ในระดับที่ต้องปรับรูปแบบการเรียน การสอนผ่านระบบออนไลน์ทั้งหมด ทั้งการเรียน สิ่งการบ้านหรือกระทั่งการสอบเองก็ตาม แต่ในระดับชั้นอย่างประถม การเรียนผ่านออนไลน์กลับสร้างความน่ากังวลใจให้กับพ่อแม่หลายๆ คน เมื่อพ่อแม่ต้องสวมบทบาทของครูคอยดึงสติให้เด็กยังสนใจกับการเรียนตรงหน้าแต่เมื่อเรียนที่บ้านพ่อแม่ต้องคอยดึงสติให้เด็กยังสนใจกับการเรียนตรงหน้าจะเป็นเรื่องที่ยากสำหรับบางบ้านดังรวมถึงเรื่องของสภาพแวดล้อม เพราะเด็กมีการเรียนรู้ว่า โรงเรียนคือสถานที่สำหรับเรียน และเมื่อเด็กอยู่บ้านคือสถานที่ได้พักผ่อนและเล่นกิจกรรมต่างๆ สิ่งนี้เป็นเงื่อนไขแพทเทิร์นการใช้ชีวิตของเด็ก พ่อแม่ต้องเป็นผู้รับบทบาทเพิ่มขึ้น โดยนั่งเรียนกับลูก นั่งกำกับลูก อย่างเช่น พ่อแม่ที่ต้อง Work For Home ให้จัดโต๊ะทำงานกับโต๊ะเรียนของลูกเป็นโต๊ะหรือพื้นที่เดียวกัน เวลาลูกเรียน พ่อแม่ทำงาน พอเริ่มว่าเห็นลูกหยุดหยิกก็จะต้องเตือนลูกดึงสติกลับมาสนใจการเรียนตรงหน้าพ่อแม่หรือกรณีที่พ่อแม่ทำงานเมื่อกลับจากที่ทำงานก็ตรงเข้าสวมบทบาทครูทันทีเด็กจะไหวมั๊ย? แต่ต้องไหวเพราะพ่อแม่กลัวว่าลูกเรียนไม่ทันไม่มีงานส่งหรือบางบ้านคิดว่าลูกทำงานเรียบร้อยรู้หน้าที่ตั้งใจเรียนแต่สุดท้ายมารู้ตอนหลังลูกไม่มีงานส่งเลยที่สุดแล้วพ่อแม่เหนื่อยกับงานนอกบ้านกลับมาช่วยลูกทำการบ้านตามงานลูกต้องอยู่รอพ่อแม่เพื่อมาสอนกว่าจะสำเร็จเสร็จงานกำลังที่มีอยู่ก็หมดฟังก์แล้วแสนเหนื่อยกับความเหนื่อยคนสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (Covid-19) กับการเรียนของลูก

การเรียนออนไลน์กระทรวงศึกษาธิการเปิดเรียนออนไลน์ ในวันแรกไม่เข้าใจของนักเรียน ป.5 ได้สะท้อนปัญหาและพบข้อมูลจากผู้ปกครองว่าระบบการเรียนอาจยังไม่ตอบโจทย์ และมีปัญหาหลายอย่างเช่น ต้องดูหน้าจอโทรทัศน์ตลอดเวลา ตั้งใจเรียนตามตารางการออกอากาศของรายวิชานั้น ๆ แต่ไม่สามารถถาม-ตอบได้ ในประเด็นที่ไม่เข้าใจหรือปัญหาที่ผู้ใหญ่ได้รับเช่นแม่ของเด็กชายหนึ่งเดียว ที่โดยปกติแล้วต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ในขณะที่เด็กกำลังเรียนออนไลน์ เพื่อแนะนำประเด็นที่สงสัย แต่เพราะต้องทำงานซึ่งเป็นเวลาเดียวกัน ที่เด็กต้องเรียน จึงไม่สามารถให้คำแนะนำได้ ยิ่งไปกว่านั้นการที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา และระบบการเรียนการสอน จึงไม่อาจให้คำแนะนำได้จากปัญหาที่เกิดขึ้นผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ในฐานะกุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและวัยรุ่น แสดงความเห็นว่าการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ท่ามกลางสถานการณ์วิกฤต โควิด-19 เป็นสิ่งที่ดี แต่อาจไม่เหมาะสมกับเด็กทุกวัย โดยเฉพาะเด็กวัยประถมศึกษาที่ยังต้องการครูที่เลี้ยง การตอบข้อสงสัย และการเรียนรู้จากในห้องเรียน

รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ยังอธิบายว่า ระบบการเรียนออนไลน์ไม่เพียงเฉพาะในช่วงที่มีสถานการณ์โควิด-19 ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากเดิม แต่ในสภาวะปกติก็เป็นสิ่งที่จำเป็นเช่นกัน สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก คือ ความเข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยก่อน เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสม ขณะเดียวกันศักยภาพของเด็กแต่ละคนมีว่ามีทั้งเด็กเลี้ยงง่าย เลี้ยงยาก เด็กที่ต้องการพื้นที่ในการแสดงออก และเด็กที่อ่อนไหว

แม้สถานการณ์โควิด-19 จะสร้างความเปลี่ยนแปลงและทำให้เราต้องปรับตัวกับทุกบริบทในชีวิต โดยเฉพาะบทบาทของพ่อแม่ที่มีโจทย์ที่ท้าทายมากขึ้นการเรียนออนไลน์นั้นยังมีข้อจำกัดเรื่องความพร้อมส่วนบุคคลมากมาย ในการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เด็กจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่ การเรียนที่บ้านจึงเป็นการผลักภาระให้ผู้ปกครอง อาจทำให้เหลื่อมล้ำทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น หากผู้ปกครองไม่มีความพร้อมในการช่วยเหลือบุตรหลานของตนในการเรียน ครูผู้สอนต้องจัดการบริหารบทเรียนที่เหมาะสม รวมไปถึงโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางในต่างจังหวัด ที่คุณครูก็ยังไม่มีความคุ้นชินกับโปรแกรมต่างๆ รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดีนัก เพราะประเทศไทยยังมีข้อจำกัดในการเรียนทางไกลหรือเรียนออนไลน์ค่อนข้างสูงแต่ที่สำคัญความเข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยก่อน เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสม และในขณะเดียวกันควรคำนึงถึงกันศักยภาพในด้านต่างๆของเด็กแต่ละคนซึ่งแต่ละคนจะมีต่างอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

-คุยกับนิต เบญจรัตน์ นักจิตวิทยาเด็กถึงสิ่งที่พ่อแม่ต้องเตรียมตัวกับ เบญจรัตน์ จงจำรัสพันธ์

Learning From Home [ativetalklive.com/learning from home](http://ativetalklive.com/learning-from-home)

-นักเรียน ป.5 สะท้อนปัญหา เรียนออนไลน์ไม่เข้าใจ <https://www.pptvhd36.com/news/125662>